

Arkitekturmuseet

On Cities

Santiago Cirugeda

I mer än ett decennium har Santiago Cirugeda uppvaktat stadsbyggnadskontoret i Sevilla med olika byggnadsförslag, t.ex. uppförande av hyddor på tak, parkeringstillstånd för containrar på gatan och balkongutbyggnader som delar av byggnadsställningar. Dessa förfrågningar startar långa och komplicerade processer. Under tiden påbörjar Santiago byggandet. Eftersom stadsbyggnadskontoret ofta anser att dessa strukturer är "olagliga" måste nya lagar formuleras som förbjuder dem. Lagarna tar i sin tur ännu längre tid att formulera och under tiden står strukturerna på plats. På så sätt utnyttjar Santiago Cirugeda kryphålen i byggnadslagarna samtidigt som hans strukturer uppmärksammar medborgarna på frågor om outnyttjad mark. Cirugeda studerade Arkitektur på Escuela Técnica Superior de Arquitectura i Sevilla. Sedan dess har han arbetat i det offentliga rummet med lagliga och illegala konstruktioner. Han har genomfört otaliga workshops, seminarier och konferenser och 2007 publicerade han boken *Situaciones Urbanas*. Hans arbete har visats i olika sammanhang och som del i projektet *urban prosthesis* i Málaga, Granada, Madrid, Toulouse, La Coruña och Sevilla.

Teddy Cruz

Teddy Cruz är arkitekt, född i Guatemala, vars arbete uppehåller sig vid gränsen mellan San Diego, Kalifornien och Tijuana, Mexico. Han har utvecklat en pedagogik som utgår från det specifika för detta mångkulturella gränsland. Forskningen fokuserar på dynamiken mellan dessa två städer, där urbana företeelser som immigration och övervakning, rikedom och fattigdom, formellt och informellt dagligen kolliderar och överlappar varandra. Projektet *Manufactured Site* som genomförs i Tijuana, Mexico, visar hur områdets informella bebyggelse växer fortare än stadskärnan vilket skapar andra regler för utveckling och suddar ut distinktionen mellan den urbana förorten och omlandet. Cruz har en magisterexamen i Designstudier från Harvard University och har erhållit *Rompriset i Arkitektur* från Amerikanska akademien i Rom. Hans arbete har ställts ut internationellt t.ex. på "Archilab" i Orleans, Frankrike, Arkitekturbiennalerna i Rotterdam och Lissabon och senast på San Francisco Art Institute och San Diego Museum of Contemporary Art. Han är docent i Public culture and urbanism på UCSD i San Diego och jobbar tillsammans med PARC foundation i New York City för att utveckla överkomliga bostäder och infrastruktur för samhällen med särskilda behov, nationellt och internationellt.

Cybermohalla Hub

Arkitekter: Nikolaus Hirsch and Michel Müller.

I samarbete med Cybermohalla Ensemble med stöd av Ankur Society for Alternatives in Education och Sarai/CSDS, Delhi

Tillsammans med forskningsinstitutionerna Sarai-CSDS och NGO Ankur har de Frankfurtbaserade arkitekterna Nikolaus Hirsch och Michel Müller skapat ett kulturlaboratorium i det nya

Arkitekturmuseet

bostadsområdet Ghevra i Delhi, Indien. Detta är en del av projektet *Cybermohalla* som påbörjades 2001. *Mohalla* betyder grannskap på Hindi och projektet handlar om hur man kan prata om sin plats i staden och i cyberspace. Projektet genomförs på olika men relaterade sätt. En aktivitet samlar information om platsen samtidigt som nya frågor ställs om det dagliga livet i grannskapet. En annan aktivitet involverar mindre grupper som gör övningar för att utröna hur varje individ uppfattar sitt liv. Till utställningen *On cities* visar Nikolaus Hirsch och Michael Müller ett fragment av den kommande byggnaden i Ghevra; en komponent i skala 1:1 som förkroppsligar *Cybermohallas* dubbla natur: Ett tvärvetenskapligt projekt som både är en uppvisningsstruktur och en byggnad för produktioner så som animation, fotografi, performance, radio m.m. Hirsch och Müllers arbete inkluderar tidigare "institutionella experiment" så som the Bockenheimer Depot Theatre (i samarbete med William Forsythe), Europeiska konsthallen i Köln, the Node House (med Raqs Media Collective) och unitednationsplaza (med Anton Vidokle).

Oriana Elicabe

Musik har alltid varit en del av städers identitet och kultur. I projektet *Rebel Voices* betraktar Oriana Elicabe hiphop som en berättelse, en tråd som länkar historier om kamp och motstånd till det nyliberala systemet som orsakar ekonomisk och social apartheid. Det huvudsakliga syftet med projektet är att använda fotografi för att synliggöra de emotionella och psykologiska gränserna som delar städer. Dessa gränser kan länkas till gentrifieringsprocessen och manifesteras i sociala och ekonomisk skillnader. Elicabe arbetar utifrån två perspektiv: Dels med en lokal utgångspunkt, dels med ett globalt perspektiv som uppmärksammar hiphopkulturen i Europa, Mellanöstern och Latinamerika. Dokumentären visar hiphopare och deras vardag. Deras lyrik har inspirerat Elicabe att skapa ett visuellt landskap av den sociala verkligheten och politiken på de olika platserna. Genom hiphoparnas röster uttrycks frågor kring marginalitet och motstånd. Oriana Elicabe studerade antropologi och fotografi i Argentina. Sedan 1999 lever och arbetar hon i Barcelona. Hon har bland annat ställt ut på Palais de Glace (Buenos Aires), Museo Ciudad de Mexico, 3:e Berlinbiennalen, Casa de la Mujer och Museu d'Art de Girona.

flyingCity

flyingCity är en konstnärsgrupp som intresserar sig för den snabba struktururomvandlingen av Seoul, vilken påverkar samhället i stort. En del av flyingCitys verksamhet går ut på att hitta alternativa sätt att tänka på staden och dess ständiga växande. Samtidigt försöker flyingCity med hjälp av platsspecifika performances och fotografisk dokumentation beskriva de processer som finns för naturlig tillväxt. En fråga som uppmärksammas är avsaknaden av en gemensam representativ bild av Seoul. Det finns emellertid okända berättelser som flyingCity arbetar för att lyfta fram för att skapa en känsla av kontinuitet och deltagande hos invånarna. Huvuddelen av flyingCitys material har utvecklats tillsammans med studenter. Till en början såg teckningarna ut som abstrakt konst men efterhand

Arkitekturmuseet

har de fått formen av arkitektur- och stadsplanestrukturer. Nu håller planer av ett utopiskt slag på att ta form. flyingCity har deltagit i bland annat 9:e Istanbulbiennalen, 2:a Guangzhoutriennalen och utställningen Seoul until Now (Köpenhamn), The Postman is a Genius - Experience and Imagination in Seoul (Amsterdam) och Activating Korea (New Plymouth, Nya Zeeland). De har lett workshops i många städer.

Francesco Jodice

Som utbildad arkitekt med gedigen grund i populärkultur började Francesco Jodice arbeta som fotograf med urban och social inriktning. Han undersöker de stora städernas komplexa natur utifrån sitt intresse för kartor och filmer. *São Paulo City Tellers* är en dokumentär om den sociala, ekonomiska och politiska situationen i den brasilianska jättestaden. Den är filmad i tv-format där varje episod utgör en undersökning och visar till synes otänkbara situationer som i själva verket är realiteter i flera av världens storstäder. I 18 miljonersstaden São Paulo är rädslan för våld och kidnappning så stor att de rika använder helikoptrar som taxi för att ta sig till skolan, affären och kyrkan. Så många som 23 000 helikopterlyft och landningar sker varje vecka. Jodice är även medlem i kollektivet *Multiplicity*. Hans arbeten har visats på bl. a. Documenta 11 i Kassel, 27:e biennalen i São Paulo, 2:a biennalen i Liverpool, Tate Modern och han finns bl. a. representerad i samlingarna på Unicredit Group & L'arte i Italien och Comunidad de Madrid i Spanien.

Fernando Llanos Videoman

Förklädd till "Videoman" arbetar Fernando Llanos med strategier som ingriper redan existerande kanaler för kommunikation i den urbana miljön. Genom att spela in det som finns inom räckhåll för kameralinsen och projicera det på fasader, monument och andra ytor talar Videoman masskommunikationens språk. Syftet är emellertid inte att stimulera konsumtion, han försöker snarare väcka medvetenhet om den urbana miljö som han agerar i. Den urbana miljön, fasader och torg blir bildskärmar och de som passerar blir skådespelare med olika grad av engagemang. Videomans performances tydliggör de minskande sociala funktionerna i stadsrummet samtidigt som han presenterar en dynamisk modell för samlevnad. Genom att anspela på 1800-talets flanör reflekterar Videoman på en typ av kollektiv medvetenhet. Fernando Llanos arbete har bland annat presenterats i följande sammanhang: Kunst-Werke Institute for Contemporary Art (Berlin), Biennial de Mercosur (Brasilien), CENART (Mexico D.F.), World Wide Video Festival (Amsterdam), Transmediale (Berlin), Guggenheim museum (New York) and Madrid Abierto (Madrid).

MAD

MAD drömmer om hur det kommer att se ut i det framtida Peking. I deras vision kommer gammalt och nytt behandlas lika, utan konflikter. I förslaget *Beijing 2050* föreslår de bland annat en flytande stad, komplett med park och sjö, ovanför Peking. I förslaget kommer Tiananmentorget och den förbjudna staden att

Arkitekturmuseet

förvandlas till ett parklandskap där den kinesiska kulturen, inte kommunistpartiet, är i centrum. För att stimulera visionärt tänkande har de skapat det tvärdisciplinära programmet MAD.exe för verkställande och interaktion. MAD.exe fungerar som kontorets experimentella bas och samverkar genom diskussioner, forskning och samarbeten att länka MAD:s tankar till ett bredare samtal i böcker, utställningar och nätverk. MAD är en förkortning för MA Design och är uppkallat efter grundaren Ma Yansong. Han tog sin magisterexamen i arkitektur från Yale 2002 och har arbetat både hos Eisenmann och Hadid. Han har undervisat i Peking och 2004 startade han MAD. Kontoret har nu 40 anställda och är Kinas första internationella arkitektkontor med filial i Tokyo.

Ou Ning

Stadsdelen Da Zha Lan i Peking har en lång historia och dess bebyggelse och gatunät har utvecklats fritt under århundradena. Här finns de trängsta "Hutongerna" (gränderna) i Peking och därför är de trehjuliga pedalkärrorna de mest användbara färdmedlet i området. Da Zha Lan är extremt tätbefolkat, hotet om bränder är överhängande, vatten- och elförsörjningen är bristfällig. Kort sagt, Da Zha Lan är numera ett slumområde. Inför sommarOS 2008 har staden bestämt att 300 byar inom Peking ska omvandlas, varav Da Zha Lan är en. Renoveringen fokuserar på anläggningar för kommunen och ingen hänsyn tas till de boendes behov. Zhang Jinli föddes i Da Zha Lan 1958 och är en av dem som har vräkts. Ou Ning gav honom en filmkamera för att dokumentera förändringsprocessen. Ou Ning är konstnär, curator, filmare, forskare och designer. Hans arbeten har visats i följande sammanhang: 10:e Istanbulbiennalen, 1:a stads- och arkitekturbiennalen i Shenzhen, Total Stadt: Beijing Case, ZKM (Karlsruhe), Köpenhamns internationella dokumentärfilmfestival 2005, Hong Kongs 29:e internationella filmfestival, China New (New York).

Joachim Sauter och Dirk Lüsebrink

I mitten av 90-talet utvecklade Joachim Sauter och Dirk Lüsebrink en metod för att skapa objekt och skulpturer från redan existerande bilder. Önskan vara att manifesteras en motpol till den då utbredda hyperrealismen inom datorgrafiken. Alla som spelar in en film lämnar osynliga spår efter kamerans rörelse i rummet. Projektet *The invisible shapes of things past* försöker göra dessa spår synliga. För att göra detta möjligt radas bildrutor från en filmsekvens upp utifrån kamerans rörelse. En rak tagning resulterar exempelvis i ett kubiskt objekt. Processen resulterar i två olika format. Det första kallas *Screenbased Application* (1995) och är en virtuell föreställning om en stad där filmobjekten kan placeras i enlighet med den plats och tid då filmen spelades in i den verkliga staden. Det andra formatet heter *Filmbased Sculptures* (2006) och innebär att filmobjekten presenteras som fysiska skulpturer. Detta har möjliggjorts genom tekniken med 3Dskärare som gör utskrift av virtuella objekt. Joachim Sauter grundade ART+COM 1988 tillsammans dataforskaren Dirk Lüsebrink och andra konstnärer, designer,

Arkitekturmuseet

tekniker och vetenskapsmän. Deras arbeten har bl. a. visats på Ars Electronica (Linz), Centre Pompidou (Paris), Stejdilik Museum (Amsterdam), Venedigbiennalen, ICC (Tokyo) and ZKM (Karlsruhe).

STEALTH

STEALTH är ett kollektiv som arbetar med olika riktningar inom urbanismforskning som t.ex. visuell kultur och aktioner i stadsrummet. För att utveckla ny kunskap bjuder de in människor att delta i sina projekt. I utställningen bidrar de med projekten *Open Futures, still here to be claimed* och *Wild City*. *Open Futures* handlar om vakanta urbana områden i nio storstäder på västra Balkan. Dessa tomma platser låter oss läsa det förflutna som en del av avbrutna och ändrade planer, förändringar i politiska system, nya ideologier och visioner. Områdenas underutvecklade status definierar dem som förmedlare av en tänkbar framtid. *Wild City* handlar om förhållandet mellan ett kontrollerat och ett okontrollerat urbant rum och har sin utgångspunkt i förändringarna i den urbana strukturen som skedde i Belgrad under 1990-talet. Projektet försöker identifiera logiken bakom dessa förändringar och undersöker hur kaotiska händelser kan beskrivas på ett systematiskt och processbaserad sätt. STEALTH har deltagit i ett flertal internationella utställningsprojekt. Bland dem kan nämnas *Wild City* (Belgrad), *Urban Catalyst* (Amsterdam), *Adaptations* (Apex art New York och Fridricianum, Kassel), *Challenging the Conservative Brain* (Kunstverein München), *Europe Lost and Found* (Balkan).